

**VERSLAG VAN DE DISCUSSIEBIJENKOMST OP 25 MAART 2015 OVER DE
“ONTWERP DETAILHANDELVISIE HAARLEM WINKELSTAD”**

Aanwezig:

Ondernemers:

De heer Van Bruggen (Vastgoed)

De heer Bloemendal (Stayokay Haarlem, Horeca Nederland)

De heer Bonsen (voorzitter Winkeliersvereniging Cronjé)

De heer Van Duivenboden (Van Duivenboden Interieur)

De heer Van Schaik (Leen Bakker)

De heer Favié (wijkraad binnenstad)

De heer Pot (Blokker Holding)

Mevrouw Van der Veen (Meervilt)

De heer Last (Meervilt)

De heer Koelman (eigenaar winkelpand)

De heer Wiersma (VEBH)

De heer Van der Spek (VEHB)

Mevrouw Van de Groen (VEHB)

De heer Kwint (KB wonen)

De heer Uilings (Decathlon)

De heer Scholten (wijkraad AB)

De heer Sassen (Stomerij Sassen en winkels Zijlweg)

De heer Mastenbroek (Aldi)

De heer Goudsmit (Maly's Houdster Maatschappij)

De heer Brans (Helios verlichting)

Mevrouw Bouwens (Madebynana)

De heer Golsteijn (CVAH)

De heer Van Vliet (Inretail)

De heer Veldkamp (Haarlem Centraal)

De heer Van Alphenaar

De heer Stolwijk (Amsterdam)

Geïnterviewde ondernemers:

Mevrouw De Vries (Meneer Paprika)

Mevrouw Van der Vijver (Meneer Paprika)

Mevrouw Van der Erve (Weidesign en Hipshops.nl)

De heer Van Wezel (Proefpark Haarlem)

Raadsleden:

De heer Spijkerman (D66)

Mevrouw Kok (OPHaarlem)

De heer Visser (CDA)

De heer Dreijer (CDA)

Mevrouw Crul (AP)

De heer Drost (GroenLinks)

De heer Berkhout (GroenLinks)

Mevrouw Van Zetten (HvH)

Mevrouw Cannegieter (D66)

De heer Van Strien (Trots)

Mevrouw Van Ketel (SP)

Mede aanwezig:

Mevrouw Schopman (voorzitter)

De heer Appelman (afdeling Economische en Cultuur, gemeente Haarlem)

Mevrouw Pohlmann (gemeente Haarlem)

Mevrouw Brasser (marketing gemeente Haarlem)

Mevrouw Langenacker (wethouder gemeente Haarlem)

Verslag: Mevrouw De Senerpont Domis

1. Opening en mededelingen van de voorzitter

De voorzitter opent de vergadering om 20.00 uur. De ondernemers hebben plaatsgenomen aan de raadstafel. De raadsleden zitten op de publieke tribune. De detailhandelsvisie heeft ter inzage gelegen. Er zijn zienswijzen ingediend. Een raadscommissie heeft gevraagd los van de zienswijze van betrokkenen te horen wat er aan deze visie toegevoegd zou moeten worden. Het doel van deze bijeenkomst is het leveren van input voor de visie.

De voorzitter vat het programma van de avond samen. Er zal een korte presentatie worden gehouden over de uitgangspunten van de visie. Daarop volgt een interview met enkele detailhandelaren die 'out of the box' denken. Vervolgens volgt een discussie. Na deze bijeenkomst is het nog altijd mogelijk om input aan de gemeente of aan raadsleden te geven.

2. Uitgangspunten van de Detailhandelsvisie Haarlem Winkelstad

De heer Appelman is beleidsmedewerker van de afdeling Economische zaken van de gemeente Haarlem. Hij benoemt de doelen van de Detailhandelsvisie. Haarlem wil de beste winkelstad van Nederland blijven. Het onderscheidend vermogen, de kwaliteit en kleinschaligheid van de detailhandel zijn daarbij van groot belang. De gemeente wil daarom bijvoorbeeld aantrekkelijke winkelconcepten faciliteren. Het winkelaanbod dient afgestemd te blijven op de vraag van de consument. Het aanbod en de vraag dienen in evenwicht te worden gehouden zodat geen leegstand ontstaat. De leegstand ligt onder die van andere vergelijkbare steden maar is wel toegenomen in de afgelopen jaren. Een doel is clustering van winkels en voldoende spreiding van de clusters over de stad. De gemeente wil de bestaande hoofdwinkelstructuur versterken. Bij langdurige leegstand dient een transformatie van winkelpanden naar niet-winkelfuncties mogelijk te worden.

De hogere beleidskaders die van invloed zijn op de Detailhandelsvisie zijn de Rijksladder voor duurzame verstedelijking, de Rijksdienstenrichtlijn en de regionale (provinciale) afstemming bij nieuwe winkelvestigingen groter dan 1.500 m² die niet in het bestemmingsplan passen op basis van de Detailhandelsvisie provincie Noord-Holland van 2014 en de Detailhandelsvisie Zuid-Kennemerland van 2013.

Stakeholders van de visie zijn de ondernemers en de vastgoedeigenaren. De ondernemers kunnen inspelen op de wensen van de consumenten, het internetgebruik van de consumenten en het zien van leegstand als een kans. Detailhandelaren kunnen meer samen op gaan trekken in bijvoorbeeld marketing. Vastgoedeigenaren spelen een belangrijke rol in relatie tot het huurprijsbeleid. Dit is vrij rigide. Minister Kamp heeft aangegeven dit beleid te willen versoepelen. De gemeente kan door middel van bijvoorbeeld het bestemmingsplan de detailhandel faciliteren en sturen. De bereikbaarheid, openbare ruimte etc. zijn taken waar de gemeente een rol kan spelen. Ook kan de gemeente samenwerking en kennisoverdracht tussen ondernemers stimuleren

De heer Appelman geeft aan dat de gemeente Haarlem kan overwegen mee te doen met de pilot van minister Kamp. De voorzitter vraagt de ondernemers naar hun mening hierover.

De heer Bosen is voorstander van deelname omdat dat een kans biedt 'in de keuken van anderen te kijken'. Mevrouw Van der Veen meent dat de parkeermogelijkheden van belang zijn. De heer Van Duivenboden vraagt zich af hoe de overheid denkt inbreuk te kunnen maken op huurcontracten. Hij denkt dat het wel goed zou zijn de overmoed van vastgoedeigenaren aan te pakken. Voor grote

panden, zoals de Apple Store en Zara, worden grote afspraken gemaakt. Sport en Styles is verhuisd van de Grote Houtstraat naar de Gedempte Oude Gracht en het voormalige pand aan de Grote Houtstraat staat lang leeg omdat daar een hoge huur voor wordt gevraagd.

3. Interviews

De voorzitter introduceert de vier ondernemers met vernieuwende ideeën.

De heer Van Wezel is gericht op ambulante handel. Hij is de initiator van ProefPark Haarlem. Het concept van foodtrucks heeft in de gemeente Haarlem nog geen plaats. Er is nog geen beleid voor. Onduidelijk is onder welke regels (markt, braderie, evenement) foodtrucks vallen. Alleen bij festivals is er plaats voor deze trucks. Het beperkte aantal ventvergunningen is reeds lang vergeven. Het plan om op vrijdagavond foodtrucks in de stad te plaatsen is afgekeurd. Hij heeft het plan een maandelijkse markt te organiseren. Dit dient een combinatie te worden van een versmarkt, een particuliere vlooiemarkt en de foodtrucks. De locatie die hij op het oog heeft, in de Waarderpolder, heeft echter een andere functie in het bestemmingsplan. De heer Appelman geeft aan dat het marktbeleid, standplaatsbeleid en ventvergunningenbeleid zorgvuldig zijn afgestemd met de betrokkenen. De gemeente wil wel meebewegen met nieuwe ontwikkelingen, maar wil dit zorgvuldig afwegen gezien de schaarse ruimte.

Mevrouw Van der Vijver en mevrouw De Vries zijn eigenaren van Meneer Paprika. Het is de eerste winkel die verschillende functies bij elkaar heeft gevoegd, zijnde een café, een kindwinkel, een fietsverhuur, shop-in-shops, mogelijkheden voor kinderfeestjes, een kinderkapper etc. Meneer Paprika is een organisch gegroeide onderneming die uitgaat van eigen wensen en wensen van de consumenten. Het huren van een pand was niet eenvoudig en daarom is Meneer Paprika gestart met de huur van een deel van ToyZone in de Koningstraat. Na twee jaar is ToyZone, noodgedwongen, overgenomen. De winkel dient een beleving te bieden die leuk is voor alle leeftijden. De klant moet het prettig vinden om in de winkel te vertoeven. De toekomst van de detailhandel is het bij elkaar brengen van verschillende functies en meer onderlinge samenwerking.

Mevrouw Van der Erve heeft een winkel met mode en interieurartikelen, Weidesign, in de Koningstraat. Zij is initiator van HipShops, een samenwerking van dertig Haarlemse winkels. Dit initiatief wordt gesteund door sponsors en de gemeente. Er zijn een website en folders ontwikkeld. De voorwaarden om hipshop te worden zijn: zelfstandig ondernemer, geen keten, onderscheidend productaanbod en een duidelijke visie. Het initiatief genereert meer omzet omdat blijkt dat klanten gericht deze winkels opzoeken.

Wethouder Langenacker herkent de discussie over de concurrentie tussen vaste winkeliers en de ambulante handelaren. Aan het marktbeleid wordt gewerkt. Er zal daar binnenkort een nota over verschijnen.

De voorzitter dankt de vier ondernemers voor hun inbreng.

4. Discussie

De voorzitter legt de volgende stelling voor: 'Haarlem Winkelstad 2030. Wat zie je voor je?'

Openingstijden

De heer Bloemendal denkt dat winkels vooral open dienen te zijn als consumenten vrij zijn. Winkels zouden op zaterdag om 17.00 uur open moeten blijven. Winkelen wordt meer een beleving en daarom zou de retail op vrijdag & zaterdag minimaal tot 19:00 geopend moeten blijven. Doordat Horeca en retail op dat moment op elkaar aansluiten versterken zij elkaar dan door een complete winkel en horeca beleving. De koopavond op donderdag kan worden afgeschaft omdat het dan rustig is in de stad. Het aantal openstellinguren voor de retail blijft dan gelijk.

De heer Veldkamp vindt het lastig om alle detaillisten in een gebied tezamen achter een dergelijke beslissing te krijgen. Er is wel een werkgroep die zich hierover buigt vanuit de overkoepelende organisatie. Hij gelooft wel in de verbinding van horeca en retail, ook in de toekomst. De heer Bonsen heeft besloten aan de winkeliers van de Cronjé voor te leggen de donderdagavond als koopavond te stoppen en daarvoor in de plaats zaterdag een uur langer open te zijn. De detaillist zal in de toekomst meer moeten inspelen op de wensen van de klant. De heer Sassen denkt dat de consument op meer tijden wil kunnen winkelen, maar dat deze wens kostentechnisch niet altijd makkelijk is in te vullen voor de detaillist. In 2030 zal er niet zo heel veel veranderd zijn. Internet zal een rol spelen en branchevervaging zal nodig zijn om draagvlak te houden voor het behouden van een fysieke winkel.

Afname totale winkeloppervlak

De heer Van der Spek denkt dat een kwart van de winkels zal sluiten. De rafelrandjes zullen wegvallen en er zal concentratie plaatsvinden. Deze rafelrandjes zullen weer een woonfunctie krijgen. Hij denkt bij 'rafelrandje' bijvoorbeeld aan de vestiging van de Hema op de Gasthuisvest.

De heer Van Alphenaar denkt dat in de Kleine Houtstraat geen winkels tot woningen worden omgezet. De heer Koelman is eigenaar van een nu leegstaand pand. Hij denkt dat het totale winkeloppervlak met 20% zal teruglopen. Het bestemmingsplan is een beperkende factor en hij stelt voor daarin meer vrijheid te gaan verlenen. De heer Wiersma meent dat Haarlem geen echt leegstandsprobleem kent met zijn 5% leegstand. Dit biedt kansen voor vernieuwing en verjonging. Hij denkt wel dat het winkelgebied zich zal verkleinen. Daarom zijn goede aanloopstraten van belang. De heer Postma (Centrummanager) meent dat de Detailhandelvisie breed moet worden benaderd. Wat maakt Haarlem aantrekkelijk? Daarbij dienen bijvoorbeeld ook de musea te worden betrokken. Speerpunten voor 2030 kunnen marketing en samenwerking zijn. De heer Appelman geeft aan dat in de Detailhandelvisie de verschillende stadsdelen in beeld zijn gebracht. De ruimtelijke structuurvisie en de daaraan gekoppelde gebiedsvisies gaan over de integrale ruimtelijke ordening van de stad. Deze visies en de Detailhandelvisie kunnen elkaar aanvullen. De heer Bonsen geeft aan dat de gemeente kiest voor een hoofdwinkelstructuur. Als er in deze structuur zo min mogelijk leegstand dient te zijn, dient de gemeente bestaande ondernemers buiten de structuur te stimuleren om zich binnen de structuur te vestigen.

Mevrouw Van der Erve spreekt tegen dat het aantal winkels zal afnemen. Het middensegment van ketens staat onder druk, onder andere door het winkelen via internet. De consumenten trekken naar kleinere winkels die een beleving bieden. In 2030 zal er ruimte zijn voor dit soort winkels. Daarvoor is samenwerking nodig. De 'suffe' kerstmarkt kan bijvoorbeeld vervangen worden door een markt waar

de winkels zich presenteren, in samenwerking met de concepten zoals de heer Van Wezel ze voor zich ziet.

De heer Van Duivenboden kaart het probleem aan dat strenge wetgeving ondernemers remt. Daarbij valt te denken aan de gebruiksvergunningen of boetes die worden opgelegd bij het verwijderen van asbest bij renovatie.

Mevrouw De Vries mist in Haarlem levendigheid. Zij zou in 2030 meer vrijheid willen voor evenementen, theater, cultuur en andere initiatieven. Op die manier kan er meer samenwerking plaatsvinden met culturele ondernemers. Meneer Paprika zou bijvoorbeeld graag kindertheater willen bieden, maar kan dat niet vanwege strenge regelgeving.

De voorzitter vat samen dat ondernemers om meer vrijheid vragen.

Hoofdwinkelstructuur

Mevrouw Cannegieter (D66) vraagt de ondernemers hoe zij denken over het loslaten van de hoofdwinkelstructuur.

De heer Bloemendal kan zich daar niet in vinden. Groeperen is nodig voor het creëren en versterken van de winkelbeleving. Hij meent dat Haarlem een stad is die veel evenementen kent. Hij kan zich wel vinden in de onvrede over de gebruiksregelgeving. Hij zegt dat de Verenigde Staten een aantal jaren voorloopt op Europa. Daar zijn shops-in-shop en horeca in de winkel al gemeengoed.

De heer Kwint kan zich vinden in het opheffen van de hoofdstructuur. De heer Koelman sluit zich hierbij aan. Mevrouw Van der Erve denkt dat consumenten vanzelf afkomen op interessante, creatieve initiatieven, ook als deze buiten de hoofdstructuur plaatsvinden. De heer Sassen sluit zich aan bij de voorgaande sprekers. De Zijlweg valt ook buiten deze structuur maar bedient een duidelijke doelgroep. Het gevaar van buiten de hoofdstructuur vallen is dat deze ondernemers minder te zeggen hebben over de toekomst, bijvoorbeeld over de ontsluiting van de stad.

Marketing

De heer Stolwijk uit Amsterdam sluit zich aan bij het gezegde. De vraag kan gesteld worden hoe er meer consumenten naar Haarlem getrokken kunnen worden. Haarlem dient daarbij aan te haken bij Amsterdam en zich daar te profileren als het schone, kleine Amsterdam. Grote Chinese partijen bouwen hotels in Amsterdam. Deze doelgroep kan worden benut.

Mevrouw Brasser van Haarlem Marketing kan zich vinden in dit bredere perspectief. Haarlem Marketing werkt samen met Amsterdam en profileert zich als het authentieke en eigenzinnige zusje van Amsterdam. De campagne Tulpenmania gaat binnenkort van start. Specifiek gericht op de detailhandel van Haarlem wordt Haarlem neergezet als gastvrije stad. De winkelstraten waarin veel Hipshops zich bevinden zijn de 'gouden straatjes' genoemd. De heer Van der Spek vraagt een groter budget voor marketing. Mevrouw De Vries mist de verjonging in de marketing. Zij associeert Haarlem niet met tulpen en vreest een vertruttend effect. Mevrouw Brasser laat weten dat deze campagne is gericht op de internationale toerist. De heer Bloemendaal merkt op dat deze consumenten veel geld meebrengen voor de stad.

Vragen van de raad

De voorzitter vraagt of de raadsleden vragen hebben.

De heer Visser (CDA) meent dat de praktische uitwerking van de visie dient te worden opgenomen in het document. Daarin moet aandacht worden besteed aan de rollen en de rolverdeling. De hoofdstructuur zal een hoofdpunt worden in de discussie. De heer Visser denkt ook dat internet en samenwerking van belang zijn in de toekomst. Hij meldt dat bijeenkomsten met ondernemers soms echter niet bezocht worden.

De heer Van Duivenboden gelooft in het concentreren van winkels. Er dient wel beleid te worden opgesteld voor de conflicterende belangen van bewoners en ondernemers. De heer Favié van de wijkraad binnenstad en het OOC meent dat er al veel overlegstructuren bestaan en er geen overkill moet ontstaan. Er dient wel ruimte te worden gecreëerd voor nieuwe ondernemers. Hij heeft geen zorgen over de toekomst.

Mevrouw Huizen (GroenLinks) vraagt welke kansen de ondernemers zien in het kader van het doel van Haarlem om fietsstad 2016 te worden.

De heer Wiersma roept de raadsleden op om geld vrij te maken voor het maken van een goede fietsenstalling. De voorzitter vraagt de ondernemers mee te denken over oplossingen voor het fietsparkeren.

De heer Van Alphenaar vindt de Detailhandelvisie zeer goed. De enige vraag die hij heeft is of er bij de brug bij de Drostefabriek ook linksaf geslagen zou kunnen worden om de bereikbaarheid te verbeteren. De voorzitter geeft aan dat zij deze discussie kent en denkt dat hier geen ruimte voor is. De heer Van Alphenaar meent dat het verhogen van de parkeerbelasting een tegengesteld effect heeft op hetgeen Haarlem wil, namelijk het stimuleren van de winkelstad. Omdat 30% van de bestedingen van buiten de regio komt is bereikbaarheid van groot belang. Het uitstallingsbeleid mag worden herzien. De Gierstraat staat erg vol, terwijl in andere straten niet mag worden uitgesteld. De spreker is tegen elektrische scooters voor koeriers omdat deze bijna geen geluid maken en daardoor voor onveilige situaties zouden kunnen zorgen.

De heer Van Schaik van Leen Bakker kan zich vinden in het idee van de visie om een kleine concentratie van interieurzaken te creëren in een soort van meubelboulevard.

De heer Golsteijn geeft aan dat de zaterdagmarkt op de Grote Markt van Haarlem de beste markt van Nederland is. Deze markt is van groot belang voor de detailhandel van Haarlem op zaterdag. De markt heeft een toekomstvisie laten samenstellen door een aantal journalisten. Deze gaven de mogelijkheid aan van een foodmarkt met foodtrucks en een ondergrondse fietsenstalling in Haarlem 2020. De spreker ziet de toekomst van de markt in Haarlem positief in.

De heer Favié meldt dat ondernemers aan tafel zitten met de gemeente. Er is niet veel geld beschikbaar maar er wordt wel gesproken over kleine winstpunten. Voor de toekomst denkt de spreker dat er winst te behalen valt in de vorm van het bieden van meer service, zoals kinderopvang, gratis toiletten, goede garages en betere bewegwijzering.

De heer Wiersma denkt dat er winst valt te behalen door het versoepelen van het verhelingsbeleid. De heer Appelmann geeft aan dat de gemeente het monumentenbeleid transparanter zal maken

zodat bij de detailhandelaren duidelijker wordt wat er mogelijk is, en dat er meer mogelijk is dan wordt gedacht. De heer Koelman vraagt met grotere souplesse om te gaan met het verhelingsbeleid en de omgevingsvergunning. Zijn voordracht zal worden verspreid onder de aanwezigen.

Mevrouw Van der Vijver denkt dat in de toekomst winst valt te halen uit verruiming van de openingstijden en aanpassing van de horecawetgeving. De heer Sassen vraagt de raad in zijn overweging over de parkeertarieven mee te nemen dat detailhandelaren hieronder te lijden hebben. De voorzitter geeft aan dat bij de komende vergadering van de commissie Beheer de parkeertarieven zullen worden besproken.

5. Vervolg en sluiting

De heer Appelman legt uit dat inspraakreacties, de input van deze avond en het verslag van deze avond worden meegenomen bij de aanpassing van de visie. Deze aangepaste visie wordt aan het college van Burgemeester en Wethouders voorgelegd. Vervolgens brengt de commissie Ontwikkeling hierover advies uit aan de gemeenteraad. De behandeling in en de vaststelling door gemeenteraad zullen voor de zomer plaatsvinden.

De voorzitter bedankt de raadsleden mevrouw Cannegieter en de heer Berkhout en de ambtenaren de heer Appelman en mevrouw Pohlmann voor hun bijdragen.

De aanwezigen kunnen na deze bijeenkomst altijd raadsleden benaderen als zij daar behoefte aan hebben.

Het verslag zal worden gezonden aan degenen die zich hebben aangemeld voor deze bijeenkomst of die na afloop van deze bijeenkomst hun e-mailadres achterlaten bij de griffie.

De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun komst en sluit de vergadering om 21.40 uur.